

אַלְדָּנוֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵבֶת

פְּרָעַת עֵבֶת

הס"ד, אליון כ"ז

טלית ונוכח לדעת שאכן לא דבר מעולם עם טלית "און אזוי האט ער זיך אדורך געשטופט" ונצל מהדינים.

דעו לכם שאני בטוח בזה שהעצה שלו הצליחה מאד

בבית מדרשו של הרה"ק רבי אליעזר מדזיקוב זיע"א, בנו של הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זיע"א, היה יהודי שהיה מנהגו שלא לשוחח בעת שהיה טלית על ראשו, הינו כל זמן שהיה מעטף בטלית, אפלו בלא תפלין, לא היה מדבר כלל. וכך היה מנהגו כל השנים. אבל הסובבים אותו הציקו לו והטרידו אותו על מנהגו המוזר, אף הוא לא ענה להם כלום, רק המשיך כדרכו וכמנהגו לא לדבר כשהטלית עליו. ויהי היום נגש אליו הרה"ק רבי אליעזר זיע"א ושאל אותו בעצמו: מנין ומאיפה לקח את המנהג הזה שלא לשוחח בטלית. ובקש ממנו שיספר לו את מקורו. ויהי פראותו שאין באפשרותו להסתיר ממנו את הדבר ספר הנ"ל את סודו. וכך אמר: בעת שהתחתן ועמד תחת החפה ביום חתנתו עלה רעיון במחו וחשב בעצמו כי חתן ביום חפתו הרי מוחלין לו כל עונותיו, וממילא הרי הוא עכשו איש טהור ונקי מכל חטא ועון והרי הוא כתינוק שנולד, אם כן הרי זה מצב טוב מאד ונעים להיות בלי חטא. אבל המשכתי להרהר, ומה יהיה הלאה במשך השנים הבאות, איך אסתדר עם מעשי הלא נכונים וכו' ואיך אעמד בפני בית דין של מעלה ואיזה עצה יש לעשות להיות נקי מכל חטא ולהציל מענש. וכך הרהרתי תחת חפתי כל הזמן והייתי מטרד מהשאלה, ומה הלאה איך יהיה להבא וכו', עד שגמלה בלבי החלטה נחושה, שהנני מקבל עלי לא לשוחח בטלית. והיות ומחר תקף אחרי החתנה הנני לובש בפעם הראשונה את הטלית, ממילא לא אדבר בטלית אף פעם.

והטעם שקבלתי עלי דוקא דבר זה, לא לדבר בטלית, שהיות והמנהג בחו"ל לקבר נפטרים מעטף בטלית, ולכן כשאבוא

הבטח לי שלא תדבר עם טלית דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפיהם בגדיהם וגו' (טו, לח).

כאשר מלאו לנער י"ג שנים והיה בא להניח תפלין בפעם הראשונה אצל הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זיע"א, נוהג היה הרה"ק מבעלזא לצוותו להזהר בשלשה דברים ואלו הם: א. להניח תפלין בגוף נקי. ב. שלא יסתובב אנה ואנה בעת התפלה. ג. שלא ידבר כלל עם התפלין. מעשה ובא אליו איש שהיה בן של קדושים עם בנו בן הי"ג לקבל את ברכתו של אותו צדיק. לאחר שהורה הרה"ק לנער הצעיר את שלשת הדברים הנזכרים, הוסיף ואמר לו: מכיון שאתה חטר מגזע צדיקים ("א רעבישע אייניקל") אספר לך ספור על חשיבות הענין של המנעות מלדבר דברים בטלים עם התפלין: אל זקני הרה"ק רבי שלום מבעלזא זצוקלה"ה בא ילד בן י"ג שנים שיניח לו תפלין. הורה לו זקני שלא ידבר עם התפלין ופטרנו לשלום. לאחר שנים אחדות גדל הנער ובא בקשרי שדוכין בשעה טובה. לפני נשואיו בא שוב לפני הרה"ק מבעלזא לקבל את ברכתו. שאלו זקני, אם קיים את צויו שלא ידבר עם התפלין. לא השיב החתן מאומה. חזר הרה"ק על שאלתו מספר פעמים, ומשלא באה תשובה מפי הבחור, הבין הרה"ק שהלה לא קיים את צויו. אמר לו הרה"ק: אם כך הבטח לי שלא תדבר עם טלית. והושיט לו הרה"ק את ידו לשלום. החתן קבל על עצמו שאכן לא ידבר עם טלית.

לאחר זמן הסתלק לעולמו האברך הנזכר וקברוהו עם טלית, כמנהג חו"ל. כאשר עלתה נשמתו לעולם העליון התחילו לעין בדינו והתברר שמצבו אינו שפיר. שאלוהו לפשר מעשיו הלא טובים. רמז להם, שהוא נוהג מאז ומתמיד לא לדבר עם טלית, ומסבה זו אינו יכול לענות להם ולהסביר את מעשיו. נעשה רעש גדול בשמים עד שהברר להם שהאברך נהג כך על פי צווי הרה"ק מבעלזא זיע"א. בדק בית הדין אם קיים הנפטר את הבטחתו שלא ידבר עם

מה שאין כן בכל התורה שבכלן הוא אומר 'וידבר', ואף שמצאנו כתובים בלשון 'ויאמר', מפל מקום ברב המקומות כאשר בא להודיעו מצוה חדשה לישראל נאמר 'וידבר'. יתבאר על פי מאמרו ז"ל, שאמרו, כשראה משה מעשה המקושש אמר לפני ה', בימי החל לובשין ישראל תפלין וזכרין המצות, ביום השבת במה יזכרו, והשיב הקדוש ברוך הוא הריני נותן להם מצות ציצית שבה יזכרו וכו'. עד כאן. לזה אמר 'ויאמר', פרוש, אמירה המסעדת את הלב במבקשו".

והדברים מכונים כלפי מה שאמרו חז"ל לחלק בין דבור שהוא לשון קשה (מכות יא), לבין אמירה שהיא לשון רכה (שמות רבה מב ב), אחז כאן אפוא הכתוב בלשון אמירה, לפי שפרשה זו של ציצית מסעדת את הלב, שנתן לישראל מצות ציצית כבקשתו של משה רבנו.

ולפי ענין זה שמצות ציצית באה במיוחד בשביל להזכיר את מצות ה' בכל עת ועונה, בימות החל ובימים טובים ובשבתות, ולהביא לך שלא יהא יום אחד מפל ימות השנה בה לא יזכר האדם את מצות ה', הרי שזו הסבה שעל ידי מצוה זו מקיימים את מצות זכירת יציאת מצרים, אשר כאמור כל גאלתנו ממצרים היה כדי שנקבל את התורה והמצות.

מעתה נוכל לומר שאכן מקופיא נראה כי אותם אנשים עשו כמין סלסול בבית דין של מעלה, שלהיות שלא היו מדברים כשהם עטופים בטליתם לכן אינם יכולים להשיב דבר על מה שנשאלו, אולם בפנימיות הענינים יש בכך אמת וצדק, כי מי שאכן שומר על קדשת הציצית ומקפיד שלא לדבר עמה דברים בטלים, הרי שהציצית מזכירה לו את מצות ה', לשמר ולעשות אותם כראוי, ומצוה זו השקולה כנגד כל המצות גוררת עמה עוד כהנה וכהנה מצות עד שהם מקריעים את כף הזכות לטובתו ולזכותו.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

לבית דין של מעלה אחרי מאה ועשרים שנה, ושם יתחילו לחקר אותי על מעשים שעשיתי, וירצו לדון אותי וישאלו כל מיני שאלות על מעשי ועל חטאי שעשיתי, או אז אראה אני בידי שאינני מדבר בטלית ואינני יכול לענות כלום, ואז הנני מקוה להפטור מהענינים של הבית דין ואצא נקי. וזאת היתה מחשבותי בעת עמידתי בחפתי, בכדי שחשבותי עצה איה להנצל מהענין. עד כאן דבריו של היהודי הנ"ל בפני הרה"ק רבי אליעזר זיע"א.

כמוכן שהרה"ק ר' אליעזר זיע"א לא ספר זאת לאף אחד מבאי בית הפנסת. ויהי היום והיהודי הנ"ל שבק חיים לכל חי והלה לעולמו. או אז ספר הרה"ק רבי אליעזר זיע"א את הספור הנ"ל לכל באי בית הפנסת ואמר להם, שכל הזמן אתם זולתם בהתנהגותו המוזרה וראיתם בהתנהגותו דבר היוצא מן הכלל, דעו לכם שאני בטוח בזה שהעצה שלו הצליחה מאד, והוא יצא נקי מהבית דין של מעלה, הודות לקבלה שקבל על עצמו כל השנים לא לדבר בעת עטיפת הטלית.

והרה"ק רבי אליעזר זיע"א סיים את דבריו ואמר בזה הלשון: אין לי צל של ספק שהיהודי הנ"ל הצליח בהתנהגותו להנצל מדינו של הבית דין של מעלה, אבל לפלא גדול בעיני איה שבחור עומד מתחת לחפתו ביום חפתו יעלה עליו רעיונות כאלה ולחשב מחשבות על יום הדין ולטכס עצה איה להנצל מיום הדין. זה פלא גדול בעיני.

מי ששומר על קדשת הציצית הרי שהציצית מזכירה לו את מצות ה'

באר רבנו האור החיים הקדוש זיע"א הטעם מפני מה פרשת ציצית פותחת בלשון 'ויאמר ה' אל משה', מה שלא מצינו בדרך כלל ברב הפרשיות, שם נאמר 'וידבר ה' אל משה'. וכך כתב: "טעם שנוי פרשה זו שאמר 'ויאמר'...

חידון אִךְ?נות - נושא פרסים
מהם שלשת הפרות של שבעת המינים,
אשר מופיעים בפרשתנו בפסוק אחד?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
 פרשת צו:
 הרב צבי אלימלך יאקאב מצפת.

פתרון החידה - פרשת צו:
 ש. איזה קרבן בפרשה זו מובא עם חמץ?
 ת. בפרשה זו קרבן התודה מובא עם לחם חמץ (ויקרא ז, ג).

שווקי הטר